

GK-IV.431.17.2015.9

SPRAWOZDANIE

**z przeprowadzonej kontroli
w Starostwie Powiatowym w Kaliszu**

**w zakresie
poprawności zapisów w bazie danych ewidencji gruntów
i budynków generujących przebieg granic jednostek podziału
terytorialnego kraju i obrębów ewidencyjnych**

1. Nazwa organu zarządzającego przeprowadzenie kontroli

Wojewoda Wielkopolski.

2. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Starostwo Powiatowe w Kaliszu, zwane w dalszej treści *Starostwem*,
Pl. Św. Jozefa 21/23, 62-800 Kalisz.

3. Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli

Czynności kontrolne w siedzibie jednostki kontrolowanej przeprowadzono
30 października 2015 r.

Fakt kontroli odnotowano w książce kontroli *Starostwa* pod numerem 20 w 2015 r.

4. Kierownictwo kontrolowanej jednostki

Starosta Kaliski:

Krzysztof Nosal - wybrany uchwałami: Nr I/4/2010 Rady Powiatu
Kaliskiego z dnia 30 listopada 2010 r., oraz Nr II/6/2014
z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie wyboru Starosty
Kaliskiego.

5. Przedmiot i zakres kontroli oraz okres objęty kontrolą

5.1 Główne zagadnienia objęte kontrolą w zakresie poprawności zapisów danych w bazie ewidencji gruntów i budynków generujących przebieg granic jednostek podziału terytorialnego kraju i obrębów ewidencyjnych:

1. tryb postępowania organu prowadzącego państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, w tym ewidencję gruntów i budynków, w celu zapewnienia zgodności przebiegu wspólnej granicy z powiatami ościennymi,
2. kontrola jakościowa przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju oraz obrębów ewidencyjnych.

5.2 Okres objęty kontrolą

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do 30 października 2015 r.

6. Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

Tomasz Powroźnik - inspektor wojewódzki w Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej,

Piotr Bednarski - inspektor wojewódzki w Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej,

na podstawie upoważnienia wydanego 26 października 2015 r. przez Wojewodę Wielkopolskiego, znak KN-II.0030.650.2015.1.

(akta kontroli - str. 1)

7. Opis stanu faktycznego

Uwaga:

Przepisy prawa w sprawozdaniu przytoczono w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.

Przepisy stanowiły:

Do 12 lipca 2014 r.:

- art. 6a ust. 1 pkt 2b ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.), zwanej dalej *ustawą^{pgik}*: *Służbę geodezyjną i kartograficzną stanowią (...) organy administracji geodezyjnej i kartograficznej: (...) starosta wykonujący zadania przy pomocy geodety powiatowego wchodzącego w skład starostwa powiatowego.,*
- art. 7d pkt 1 *ustawy^{pgik}* *Do zadań starosty należy w szczególności: prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, (...),*
- art. 40 ust. 2 *ustawy^{pgik}* *Państwowy zasób geodezyjny (...) jest gromadzony w ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej,*
- art. 40 ust. 3 *ustawy^{pgik}* *Gromadzenie i prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, kontrola opracowań przyjmowanych do zasobu oraz udostępnianie tego zasobu zainteresowanym jednostkom oraz osobom prawnym i fizycznym należy do:*
(...)
3) *starostów – w zakresie zasobów powiatowych.*

Po 12 lipca 2014 r.:

- art. 6a ust. 1 pkt 2b ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r., poz. 520, z późn. zm.): *Służbę geodezyjną i kartograficzną stanowią (...) organy administracji geodezyjnej i kartograficznej: (...) starosta wykonujący zadania przy pomocy geodety powiatowego wchodzącego w skład starostwa powiatowego.,*
- art. 7d pkt 1 *ustawy^{pgik}* *Do zadań starosty należy w szczególności: prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, (...),*
- art. 40 ust. 2 *ustawy^{pgik}* *Państwowy zasób geodezyjny (...) jest gromadzony w ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej,*
- art. 40 ust. 3 *ustawy^{pgik}* *Prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz weryfikacja opracowań przyjmowanych do zasobu należy do:*
(...)
3) *starostów – w zakresie powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych.*

7.1 Dane statystyczne dotyczące powiatu kaliskiego

7.1.1 Nazewnictwo i identyfikatory jednostek podziału terytorialnego kraju

Zgodnie z poz. 18 części XV załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 sierpnia 1998 r. w sprawie utworzenia powiatów (Dz. U. Nr 103, poz. 652) powiat kaliski z siedzibą władz w Kaliszu obejmuje gminy:

- Blizanów,
- Brzeziny,
- Ceków-Kolonia,
- Godziesze Wielkie,
- Koźminek,
- Lisków,
- Mycielin,
- Opatówek,
- Stawiszyn,
- Szczytniki,
- Żelazków.

Dla potrzeb ewidencji gruntów i budynków, obszar powiatu podzielono na 243 obręby ewidencyjne.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1031 z późn. zm.) w treści załącznika nr 1 określa identyfikatory jednostek podziału terytorialnego kraju (TERYT).

Powiatowi kaliskiemu nadano identyfikator TERYT 3007, a gminom wchodzącym w skład powiatu odpowiednio:

Nazwa gminy	Identyfikator TERYT
Blizanów	300701_2
Brzeziny	300702_2
Ceków-Kolonia	300703_2
Godziesze Wielkie	300704_2
Koźminek	300705_2
Lisków	300706_2
Mycielin	300707_2
Opatówek	300708_2
Stawiszyn	300709_3
Stawiszyn – miasto	300709_4
Stawiszyn - obszar wiejski	300709_5
Szczytniki	300710_2
Żelazków	300711_2

Na podstawie pobranych wydruków z powiatowej bazy danych ewidencji gruntów i budynków stwierdzono zgodność wykorzystywanych nazw jednostek podziału terytorialnego kraju oraz przypisanych im identyfikatorów z przywołanymi wyżej przepisami.

(akta kontroli – str. 29 - 40)

7.1.2 Pola powierzchni jednostek ewidencyjnych

Pola powierzchni jednostek ewidencyjnych ustalono na podstawie raportów wygenerowanych z bazy danych ewidencji gruntów i budynków.

(akta kontroli – str. 29 - 40)

Nazwa jednostki	Identyfikator TERYT	Powierzchnia ewidencyjna [ha]
Blizanów	300701_2	15 743
Brzeziny	300702_2	12 696
Ceków-Kolonia	300703_2	8 830
Godziesze Wielkie	300704_2	10 524
Koźminek	300705_2	8 844
Lisków	300706_2	7 572
Mycielin	300707_2	11 084
Opatówek	300708_2	10 425
Stawiszyn – miasto	300709_4	99
Stawiszyn - obszar wiejski	300709_5	7 720
Szczytniki	300710_2	11 064
Żelazków	300711_2	11 359
Powiat kaliski	3007	115 960

7.1.3 Sposób prowadzenia baz danych ewidencji gruntów i budynków

Art. 4 ustawy^{pgik} stanowił:

ust. 1a Dla obszaru całego kraju zakłada się i prowadzi w systemie teleinformatyczny bazy danych, obejmujące zbiory danych przestrzennych infrastruktury informacji przestrzennej, dotyczące: ... 2) ewidencji gruntów i budynków (katastru nieruchomości), ...

ust. 1e Standardowymi opracowaniami kartograficznymi, tworzonymi na podstawie odpowiednich zbiorów danych ... są: 1) mapy ewidencyjne ...;

Przed 12 lipca 2014 r.:

Na podstawie art. 7d pkt 7 ustawy^{pgik} *Do zadań starosty należy w szczególności: tworzenie, prowadzenie i udostępnianie baz danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, (...), a także standardowych opracowań kartograficznych (...), o których mowa w art. 4 ust. 1e pkt 1 i 2.*

Po 12 lipca 2014 r.:

Na podstawie art. 7d pkt 1 lit. a i c ustawy^{pgik} *Do zadań starosty należy w szczególności: (...) prowadzenie (...) bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 oraz tworzenie, prowadzenie i udostępnianie standardowych opracowań kartograficznych (...), o których mowa w art. 4 ust. 1e pkt 1 i 2.*

Ustalając w ramach prowadzonego postępowania kontrolnego stan faktyczny, stwierdzono, co poniżej.

Starosta Kaliski, w okresie objętym kontrolą, prowadził bazy danych obejmujące zbiory, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, na podstawie których, między innymi, tworzone są opracowania kartograficzne, wyszczególnione w art. 4 ust. 1e pkt 1 ustawy^{pgik}, a mianowicie bazę danych ewidencji gruntów i budynków (kataster nieruchomości) w formie cyfrowej dla całego obszaru powiatu kaliskiego.

(akta kontroli – str. 27)

W okresie objętym kontrolą, sprawy z zakresu układów odniesienia oraz układów współrzędnych regulowało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1247). Zgodnie z zapisami § 15 ust. 1 *Państwowy system odniesień przestrzennych stosuje się w pracach geodezyjnych i kartograficznych oraz przy tworzeniu zbiorów danych przestrzennych przez organy władzy publicznej, przy czym:*

(...)

4) układ współrzędnych PL-2000 stosuje się na potrzeby wykonywania map w skalach większych od 1:10 000 - w szczególności mapy ewidencyjnej i mapy zasadniczej.

Regulacje zawarte w uchylonym z dniem 29 listopada 2012 r. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2000 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. Nr 70, poz. 821) wskazują, że *dotychczasowy układ współrzędnych płaskich prostokątnych, oznaczony symbolem „1965”, oraz lokalne układy współrzędnych, w myśl zapisów § 4, mogły być stosowane do 31 grudnia 2009 r.*

Na obszarze powiatu kaliskiego do prowadzenia baz danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy^{pgik} wykorzystuje się układ współrzędnych prostokątnych płaskich PL-2000, strefa 6.

W kontrolowanej jednostce, przyjęty model bazy ewidencji gruntów i budynków umożliwiał rejestrację wszystkich obiektów z katalogu obiektów generujących przebieg granic zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego kraju, granic jednostek ewidencyjnych oraz obrębów ewidencyjnych, a także ich pól powierzchni.

7.2 Pobranie z baz danych ewidencji gruntów i budynków z obszaru kontrolowanego powiatu oraz powiatów ościennych danych dotyczących przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju oraz obrębów ewidencyjnych

Bazy danych ewidencji gruntów i budynków w zakresie części geometrycznej (mapy ewidencyjnej) prowadzono z wykorzystaniem programu informatycznego EWMAPA FB wersja 11.19.

Pobrano protokolarnie (*akta kontroli – str. 8 - 9*) sporządzony 29 października 2015 r. w formacie SWDE eksport z bazy danych ewidencji gruntów i budynków, obejmujący dane ewidencyjne dotyczące przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju i obrębów ewidencyjnych.

Protokolarnie pobrano również eksporty w formacie SWDE z baz danych ewidencji gruntów i budynków w zakresie dotyczącym przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju oraz obrębów ewidencyjnych powiatów ościennych:

- 3010 – powiat koniński ziemski,
- 3017 – powiat ostrowski,
- 3018 – powiat ostrzeszowski,
- 3020 – powiat pleszewski,
- 3027 – powiat turecki,
- 3061 – powiat kaliski grodzki,
- 1014 – powiat sieradzki.

Przekazane zbiory zostały uwierzytelnione przez wydających poprzez naliczenie sum kontrolnych oraz sporządzenie dokumentów autoryzacji.

7.3 Aktualizacja operatu ewidencyjnego zmianami wynikającymi z prac geodezyjnych i aktów normatywnych, dotyczących przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju oraz obrębów ewidencyjnych

Aktualizacja operatu ewidencyjnego winna przebiegać zgodnie z zapisami § 45, 46 ust. 1 i 2 oraz § 49 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2015 r., poz. 542) zwanego dalej rozporządzeniem^{egib}.*

W świetle przywołanych przepisów *Dane zawarte w ewidencji podlegają aktualizacji z urzędu lub na wniosek osób, organów i jednostek organizacyjnych (...).*

Z urzędu wprowadza się zmiany wynikające z:

- 1) (...) *aktów normatywnych;*
- 2) *opracowań geodezyjnych i kartograficznych, przyjętych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (...).*

Zmiany w przebiegu granicy gminy lub powiatu przeprowadza się w trybach określonych w:

- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001 r. *w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic powiatów oraz ustalania i zmiany nazw powiatów i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1208),*
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001 r. *w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic gmin, nadawania gminie lub miejscowości statusu miasta, ustalania i zmiany nazw gmin i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (Dz. U. z 2014 r., poz. 310).*

Podstawę wprowadzania zmian w przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju oraz obrębów ewidencyjnych stanowią:

- akty normatywne – rozporządzenia Rady Ministrów wydawane na podstawie art. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* (Dz. U. z 2013 r., poz. 595) oraz na podstawie art. 4 ustawy z 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2013 r., poz. 594),
- dokumentacja techniczna ze zrealizowanych prac geodezyjnych.

Analiza treści aktów normatywnych, wydanych w okresie objętym kontrolą wykazała, że dokonywane zmiany przebiegu granic jednostek administracyjnych nie dotyczyły powiatu kaliskiego.

W celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie zmian w przebiegu numerycznego opisu działek ewidencyjnych generujących granice obrębów ewidencyjnych, wynikających z operatów technicznych ze zrealizowanych prac geodezyjnych w okresie objętym kontrolą, zwrócono się pismem z 26 października 2015 r., znak GK-IV.431.17.2014.9 o udzielenie stosownych informacji.

W odpowiedzi Starosta Kaliski poinformował, że: *W okresie od 1 stycznia 2014r. do 30 października 2015r. nie wystąpiły przypadki aktualizacji operatu ewidencyjnego zmianami wynikającymi z prac geodezyjnych i aktów normatywnych, dotyczące przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju oraz obrębów ewidencyjnych.*

(akta kontroli – str. 27).

7.4 Tryb postępowania organu prowadzącego państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, w tym ewidencję gruntów i budynków w celu zapewnienia zgodności przebiegu wspólnej granicy z powiatami ościennymi

Do 12 lipca 2014 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 16 lipca 2001 r. w *sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych, ewidencjonowania systemów i przechowywania kopii zabezpieczających bazy danych, a także warunków umów o udostępnienie tych baz* (Dz. U. Nr 78, poz. 837), zwanego dalej *rozporządzeniem o zgłaszaniu prac*, które zostało uchylone zapisami ustawy z dnia 5 czerwca 2014 r. *o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*.

Zgodnie z § 3 ust. 2 *rozporządzenia o zgłaszaniu prac*, jeżeli opracowywany obiekt jest położony na obszarze kilku powiatów lub województw, zgłoszenie pracy wykonawca składa w ośrodku, na którego terenie występuje największa część obiektu. Po jego potwierdzeniu kopie zgłoszenia pracy wykonawca składa w pozostałych ośrodkach.

Po 12 lipca 2014 r., sprawy z zakresu zgłaszania prac geodezyjnych reguluje art. 12 ust. 1 *znowelizowanej ustawy^{pgik}*:

Wykonawca prac geodezyjnych lub prac kartograficznych zgłasza prace geodezyjne lub prace kartograficzne przed ich rozpoczęciem (...) właściwym miejscowo starostom (...).

Zgodnie z art. 40 ust. 2a *ustawy^{pgik}*: *Przekazywanie i wymiana danych oraz materiałów geodezyjnych i kartograficznych pomiędzy organami Służby Geodezyjnej i Kartograficznej odbywa się (...) w zakresie niezbędnym do realizacji zadań tych organów (...), w tym dotyczących obsługi zgłoszeń prac geodezyjnych (...).*

Czynności kontrolne wykazały, że do dnia rozpoczęcia kontroli Starosta Kaliski nie udostępniał dokumentów z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w celu realizacji prac geodezyjnych, mających wpływ na przebieg granicy powiatu.

(akta kontroli – str. 28)

Główny Geodeta Kraju, w ramach realizacji projektu *TERYT 2 – Państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju*, przekazał inicjalną bazę danych rejestru do właściwych ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, w tym do powiatu kaliskiego. Wraz z tą bazą został przekazany wykaz rozbieżności w przebiegu granic, jakie ujawniła kontrola topologii ich przebiegu, przeprowadzona przez wykonawcę projektu.

Główny Geodeta Kraju, zobowiązując Wojewódzkich Inspektorów Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego do nadzorowania postępu prac związanych z realizacją zadania polegającego na usuwaniu rozbieżności w przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju oraz kontroli prawidłowości zapisów w bazach danych ewidencji gruntów i budynków w tym zakresie, określił etapowość prac. W pierwszej kolejności należało wyeliminować rozbieżności w przebiegu granic województw, tj. granic obrębów ewidencyjnych, będących jednocześnie granicami powiatów generujących granice województw, a w przypadku powiatów, dla których nie stwierdzono rozbieżności na tych granicach, należało przystąpić do usuwania rozbieżności na granicach obrębów ewidencyjnych w obszarze powiatu.

W ramach prowadzonej kontroli dokonano ustaleń w zakresie zaawansowania prac związanych z usuwaniem rozbieżności w przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju. Ustalono, że zadanie to Starosta Kaliski realizował na podstawie danych numerycznych oraz dokumentów źródłowych, pozyskanych bieżąco z powiatów sąsiednich.

(akta kontroli – str. 28, 46 - 62)

Odnośnie prowadzenia przez organ kontroli bieżącej przebiegu granicy wspólnej powiatów Starosta Kaliski poinformował, że: *Kontrola topologii przebiegu granicy wspólnej powiatów, unikalności identyfikatorów, zgodności atrybutów obiektu punkt graniczny odbywa się codziennie w ramach bieżącej edycji baz danych wykonywanych przez operatorów programu EWMAPA.*

(akta kontroli – str. 28)

Ustalony stan faktyczny nie w pełni to potwierdził. Stwierdzono bowiem 4 250 rozbieżności na granicy wspólnej powiatów, w tym 1 179 - na granicy województwa, oraz niezgodności w wartościach atrybutów obiektów bazy danych *punkt graniczny* uwikłanych w te granice.

Szczegółowe ustalenia w tym zakresie przedstawiono w pkt. 7.8 sprawozdania.

7.5 Uzupełnienie w bazie danych ewidencji gruntów i budynków atrybutów dla obiektu *punkt graniczny*

§ 61 ust. 1 *rozporządzenia^{egib}* stanowił, że: *Numerycznego opisu granic jednostek ewidencyjnych, obrębów oraz działek ewidencyjnych dokonuje się za pomocą odpowiednich zbiorów punktów granicznych, których położenie względem osnowy geodezyjnej 1 klasy zostało określone na podstawie geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych z błędami średnimi nieprzekraczającymi 0,30 m, w sposób zapewniający odwzorowanie położenia i kształtu tych obiektów przestrzennych oraz wzajemnego powiązania między nimi.*

Klasę obiektu *EGB_PunktGraniczny* zdefiniowano w załączniku Nr 1a do *rozporządzenia^{egib} SPECYFIKACJA MODELU POJĘCIOWEGO DANYCH EWIDENCJI GRUNTÓW I BUDYNKÓW*.

Na opis klasy obiektu składają się:

- nazwa klasy i nazwa stereotypu,
- atrybuty klasy,
- relacje łączące klasy między sobą wraz z rolami klas,

- ograniczenia nałożone w szczególności na wartości atrybutów i ich liczebności oraz na relacje i liczebności obiektów w relacji.

Na klasę obiektu *EGB_PunktGraniczny* składają się następujące atrybuty:

- identyfikator punktu granicznego (NRP) zgodny z ust. 33 - 38 załącznika Nr 1,
- oznaczenie punktu granicznego w materiale źródłowym,
- źródło danych o położeniu punktu granicznego (ZRD) – zbiór wartości atrybutu określono w dziedzinie *EGB_ZrodloDanychZRD*,
- błąd średni położenia punktu granicznego względem osnowy geodezyjnej 1 klasy (BPP) – zbiór wartości atrybutu określono w dziedzinie *EGB_BladPolozeniaWzgledeOsnowy*,
- kod stabilizacji punktu granicznego (STB) – zbiór wartości atrybutu określono w dziedzinie *EGB_KodStabilizacji*,
- kod rzędu granicy (RZG) – zbiór wartości atrybutu określono w dziedzinie *EGB_KodRzeduGranicy*,
- dodatkowe informacje o punkcie granicznym.

Ponadto ustawodawca narzucił ograniczenia w postaci:

- jeśli punkt należy do granic różnego rzędu, to nadaje mu się najwyższy kod rzędu granicy, do której ten punkt należy,
- *GM_Point* przechowujący geometrię punktu granicznego musi wchodzić w skład granicy działki ewidencyjnej.

Kontrolą zapisów danych w pobranej bazie danych (o której mowa w pkt. 7.2 sprawozdania), wykonaną za pomocą udostępnionego przez Głównego Geodetę Kraju przygotowanego dla tego celu narzędzia informatycznego, umożliwiającego wykonanie kontroli danych baz ewidencji gruntów i budynków, objęto wszystkie wyżej wymienione atrybuty.

Ustalono, że część geometryczna (mapa ewidencyjna) bazy ewidencji gruntów i budynków na 29 października 2015 r. zawierała 39 530 obiektów *punkt graniczny* uwikłanych w granice jednostek podziału terytorialnego kraju oraz obrębów ewidencyjnych, z czego:

- 19 obiektów *punkt graniczny powiatu* o niepoprawnie zdefiniowanym identyfikatorze rzędu granicy w identyfikatorze punktu granicznego (NRP), np. punkty graniczne o identyfikatorach D.300704_2.0020.200250, G.3007.4243, O.300701_2.1167,
- 33 obiekty *punkt graniczny gminy* o niepoprawnie zdefiniowanym identyfikatorze rzędu granicy w identyfikatorze punktu granicznego (NRP), np. punkty graniczne o identyfikatorach D.300702_2.0001.8, D.300702_2.0006.3602, O.300711_2.1172, O.300711_2.1185,
- 188 obiektów *punkt graniczny obrębu* o niepoprawnie zdefiniowanym identyfikatorze rzędu granicy w identyfikatorze punktu granicznego (NRP), np. punkty graniczne o identyfikatorach D.300710_2.0011.200051, D.300710_2.0011.200069, D.300710_2.0011.200084, D.300710_2.0011.200560.

Pod względem określenia wartości atrybutów obiektów bazy danych ewidencji gruntów i budynków ustalono, że dla obiektów *punkt graniczny* uwikłanych w granice jednostek podziału terytorialnego kraju oraz obrębów ewidencyjnych:

- nie określono wartości atrybutu *oznaczenie punktu granicznego w materiale źródłowym* dla 38 864 obiektów (np. punkty graniczne o identyfikatorze O.300702_2.969, O.300702_2.974, P.3061.532 , W.3007.640),

- nie określono wartości atrybutu *kod rzędu granicy* dla 123 obiektów (np. punkty graniczne o nr O.300701_2.1597, O.300701_2.2428, O.300704_2.2174),
- 222 punktom granicznym błędnie przypisano wartość atrybutu *kod rzędu granicy*, np. punkt graniczny o identyfikatorze O.300704_2.2173, D.300702_2.0006.3612, O.300704_2.2429,
- punktom granicznym o tych samych współrzędnych przypisano różne wartości następującym atrybutom:
  - *oznaczenie punktu granicznego w materiale źródłowym* – w 16 przypadkach, np. punkt graniczny o identyfikatorze G.3007.1462 – atrybut przyjmuje wartość: „426A” (obręb ewidencyjny 300711_2.0006) oraz „462A” (obręb ewidencyjny 300703_2.0005),
  - *źródło danych o położeniu punktu granicznego (ZRD)* – w 4 przypadkach, np. punkt graniczny o identyfikatorze G.3007.1224 – atrybut przyjmuje wartość: „1” (obręb ewidencyjny 300711_2.0011) oraz „2” (obręb ewidencyjny 300707_2.0010),
  - *kod stabilizacji punktu granicznego (STB)* – w 15 przypadkach, np. punkt graniczny o identyfikatorze J.300709_4.172 – atrybut przyjmuje wartość: „4” (obręb ewidencyjny 300709_5.0011) oraz „3” (obręb ewidencyjny 300709_4.0001),
  - *identyfikator punktu granicznego (NRP)* – w 440 przypadkach, np. punktowi granicznemu o współrzędnych: 5750843.52; 6510406.57 w obrębie 300711_2.0023 nadano identyfikator: O.300711_2.1183, natomiast w obrębie 300709_5.0011 - G.3007.242,
- 748 punktom granicznym o różnych współrzędnych przypisano ten sam *identyfikator punktu granicznego (NRP)*, np. identyfikator NRP: G.3007.1 przypisano punktom granicznym o współrzędnych: 5717470.74;6511287.42, 5743461.26;6506111.46, 5717666.39;6511396.53, 5717470.74;6511287.42, 5759093.90;6513177.89, 5717666.39;6511396.53.

Ze względu na geograficzne usytuowanie powiatu w województwie, identyfikatory punktów granicznych w powiecie kaliskim winny mieć postać:

W.WWPP.nr	dla punktów granicznych położonych na granicy województwa
P.WWPP.nr	dla punktów granicznych położonych na granicy powiatu
G.WWPP.nr	dla punktów granicznych położonych na granicy gminy
J.WWPPGG_ R.nr	dla punktów granicznych położonych na granicy jednostek ewidencyjnych nie pokrywających się z granicami gminy
O.WWPPGG_ R.nr	dla punktów granicznych położonych na granicy obrębów ewidencyjnych nie pokrywających się z granicami jednostki ewidencyjnej

gdzie:

WWPP - oznacza kod powiatu z systemu TERYT,
 GG - oznacza kod gminy z systemu TERYT,
 R – oznacza rodzaj gminy,
 nr - oznacza numer ewidencyjny punktu granicznego.

Ustalono, że nie wszystkim punktom granicznym nadano identyfikatory zgodne z ust. 33 - 38 załącznika Nr 1 *rozporządzenia*^{egib}. Stwierdzono bowiem, że 236 punktom granicznym położonym na granicy miasta Stawiszyn oraz obszaru wiejskiego w gminie miejsko – wiejskiej Stawiszyn przypisano identyfikatory punktów granicznych położonych na granicy jednostek ewidencyjnych nie pokrywających się z granicami gminy z niepoprawnie określoną wartością „R” w identyfikatorze punktu granicznego, np punkt graniczny J.300709_4.190 – powinno być J.300709_3.190, J.300709_4.204 – powinno być J.300709_3.204, J.300709_4.226 – powinno być J.300709_3.226.

Szczegółowe ustalenia przedstawiono w *załączniku nr 1, 2, 3* do sprawozdania.

7.6 Wypełnienie przez organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków obowiązku wynikającego z § 9 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju (Dz. U. z 2012 r., poz. 199)

Zgodnie z § 9 ust. 4 *Informacje i dane, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, przekazywane są przez właściwe organy administracji publicznej niezwłocznie po wejściu w życie aktów normatywnych lub decyzji oraz zarządzeń wewnętrznych określających zmiany danych PRG dotyczących jednostek podziałów terytorialnych związanych z działalnością tych organów, a w przypadku danych TERYT – niezwłocznie po aktualizacji tego rejestru.*

W powyższym zakresie Starosta Kaliski złożył wyjaśnienia o treści:

W okresie od 1 stycznia 2014r. do 30 października 2015r. Starosta Kaliski nie przekazywał Głównemu Geodecie Kraju danych generujących zmiany w bazie państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju. (akta kontroli – str. 28)

7.7 Wypełnienie przez organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków obowiązku wynikającego z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 1998 r., Nr 157, poz. 1031 z późn. zm.)

Zapisy § 12 stanowiły:

§ 12. 1. Organy administracji geodezyjnej i kartograficznej w powiecie na potrzeby rejestru terytorialnego przekazują urzędom statystycznym, stosownie do art. 13 ustawy:

(..)

2) kopie aktualnych map zawierających granice jednostek podziału administracyjnego, granice i oznaczenie obrębów, o których mowa w przepisach o ewidencji gruntów i budynków, przebieg ulic z nazwami oraz usytuowanie budynków z ich numeracją porządkową.

W okresie objętym kontrolą, Starosta Kaliski przekazał 17 stycznia 2014 r. jednokrotnie Głównemu Urzędowi Statystycznemu bazy danych ewidencji gruntów i budynków (opisowe i graficzne), zapisane w postaci eksportów w formacie SWDE. (akta kontroli – str. 28, 63 - 87)

7.8 Kontrola jakościowa przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju oraz obrębów ewidencyjnych

W prowadzonej przez Starostę bazie danych ewidencji gruntów i budynków na 29 października 2015 r. zaewidencjonowano 39 530 punktów granicznych uwikłanych w granice jednostek podziału terytorialnego kraju i obręby ewidencyjne, w tym:

- 1 342 punkty w granicę województwa,
- 5 061 punktów w granicę powiatu,
- 6 486 punktów w granice gmin,
- 26 641 punktów w granice obrębów.

Poszczególne granice gmin i obrębów zdefiniowano w oparciu o punkty graniczne w ilościach:

Nazwa jednostki	Identyfikator TERYT	Liczba punktów granicznych
Blizanów	300701_2	8 988
Brzeziny	300702_2	6 062
Ceków-Kolonia	300703_2	4 515
Godziesze Wielkie	300704_2	8 226
Koźminek	300705_2	6 804
Lisków	300706_2	6 262
Mycielin	300707_2	4 711
Opatówek	300708_2	8 693
Stawiszyn – miasto	300709_4	236
Stawiszyn - obszar wiejski	300709_5	3 458
Szczytniki	300710_2	8 342
Żelazków	300711_2	6 012

Zdefiniowane w bazie danych ewidencji gruntów i budynków granice gmin oparte są na 12 899 punktach granicznych, natomiast struktury obrębowe oparte są na 26 631 punktach granicznych.

Dokonana dla wszystkich gmin powiatu kaliskiego kontrola powierzchniowa i geometryczna pokrycia obszarów wykazała następujące nieprawidłowości w budowie struktur obrębowych:

- brak ciągłości obszaru obrębów ewidencyjnych:
  - 300709_5.0013 - Zbiorsk Cukrownia,
  - 300707_2.0011 – Mycielín,
  - 300706_2.0009 – Małgów,
  - 300708_2.0019 - Tłokinia Kościelna,
  - 300708_2.0017 – Szate,
  - 300704_2.0008 - Kakawa Kolonia,
  - 300704_2.0020 - Wola Droszewska,
  - 300704_2.0021 - Zadowice,
- błędy w topologii przebiegu granic obrębów ewidencyjnych, np. 300704_2.0022, 300710_2.0017, 300705_2.0020, 300708_2.0007.

Poprawność topologiczną granicy wspólnej powiatów oraz zgodność wartości atrybutów definiujących wspólny obiekt *punkt graniczny* w bazach danych ewidencji gruntów i budynków, prowadzonych w kontrolowanej jednostce i powiatach

ościennych ustalono w oparciu o pobrane bazy w formacie SWDE, o których mowa w pkt 7.2 sprawozdania.

Na granicy wspólnej powiatów stwierdzono wystąpienie rozbieżności topologicznych w liczbie 4 250 odcinków granic, w tym rozbieżności występujących na granicy województwa - 1 179.

Rozkład występowania błędów topologicznych na granicy powiatu przedstawia mapa przeglądowa stanowiąca *załącznik nr 4* do sprawozdania.

Numeryczny opis granicy wspólnej powiatów definiują obiekty *punkt graniczny*, których położenie, a także opis w postaci dopuszczalnych wartości wymaganych atrybutów powinien być jednolity we wszystkich powiatowych bazach danych ewidencji gruntów i budynków.

Ustalono, że wartości atrybutów określających obiekt *punkt graniczny* na granicy powiatów są **niezgodne** dla 2 504 punktów granicznych generujących granicę wspólną powiatów kaliskiego i powiatów ościennych. Stwierdzone rozbieżności dotyczą:

1. **identyfikatora punktu granicznego (NRP)** – 1 341 przypadki, np.
  - punktowi granicznemu o współrzędnych: 5755769.13; 6495469.66 w powiecie kaliskim nadano identyfikator: P.3007.2271, natomiast w powiecie pleszewskim - P.3020.104060,
  - punktowi granicznemu o współrzędnych: 5764595.72; 6514067.03 w powiecie kaliskim nadano identyfikator: P.3007.4379, natomiast w powiecie konińskim - P.3010.3413,
2. **kodu stabilizacji punktu granicznego (STB)** – 239 przypadków, np.
  - dla punktu granicznego P.3007.2336 w powiecie kaliskim określono wartość atrybutu STB równą 3, natomiast w powiecie pleszewskim – 4,
  - dla punktu granicznego P.3007.13 w powiecie kaliskim określono wartość atrybutu STB równą 3, natomiast w powiecie kaliskim grodzkim – 4,
3. **źródło danych o położeniu punktu granicznego (ZRD)** – 500 przypadków, np.
  - dla punktu granicznego P.3007.2367 w powiecie kaliskim określono wartość atrybutu ZRD równą 2, natomiast w powiecie konińskim – 7,
  - dla punktu granicznego P.3007.1333 w powiecie kaliskim określono wartość atrybutu ZRD równą 2, natomiast w powiecie pleszewskim – 7,
4. **błędu średniego położenia punktu granicznego względem osnowy geodezyjnej 1 klasy (BPP)** – 1 358 przypadki, np.
  - dla punktu granicznego P.3007.2136 w powiecie kaliskim określono wartość atrybutu BPP równą 1, natomiast w powiecie pleszewskim – 5,
  - dla punktu granicznego P.3007.1943 w powiecie kaliskim określono wartość atrybutu STB równą 1, natomiast w powiecie pleszewskim – 5,
5. **kodu rzędu granicy (RZG)** – jeden przypadek - punktowi granicznemu o współrzędnych: 5731481.82; 6528260.14 w powiecie kaliskim określono wartość atrybutu RZG równą 6, natomiast w powiecie sieradzkim – 5,
6. **oznaczenia punktu granicznego w materiale źródłowym** - 699 przypadków, np.
  - punktowi granicznemu o współrzędnych: 5756359.09; 6495628.49 w powiecie kaliskim nie przypisano oznaczenia w materiale źródłowym, natomiast w powiecie pleszewskim - 138,
  - punktowi granicznemu o współrzędnych: 5732551.49; 6528712.95 w powiecie kaliskim nie przypisano oznaczenia w materiale źródłowym, natomiast w powiecie sieradzkim - 509.054-671,

7. **oznaczenia operatu technicznego** – 1 027 przypadków, np.
- punktowi granicznemu o współrzędnych: P.3007.1943 w powiecie kaliskim przypisano sygnaturę dokumentu: BL05-1/2011, natomiast w powiecie pleszewskim - CH01-1/2010.

Szczegółowe ustalenia przedstawiono w *załączniku nr 5* do sprawozdania.

Główny Geodeta Kraju zobowiązując Wojewódzkich Inspektorów Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego do nadzorowania postępu prac związanych z usuwaniem rozbieżności w przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju, zwrócił się z prośbą o przekazywanie gminnych lub powiatowych plików SWDE w terminie do 5 dnia każdego miesiąca, począwszy od lipca 2013 r. Powyższa prośba stanowiła przyczynek do globalnego sprawdzenia postępu prac związanych z usuwaniem rozbieżności na granicach jednostek podziału terytorialnego kraju ze stanem na lipiec 2013 r. (sprawdzenie nie objęło granic z województwami sąsiednimi).

Odnosząc wyniki powyższego sprawdzenia do ustaleń niniejszej kontroli stwierdza się:

- usunięcie 1 853 rozbieżności w przebiegu granicy wspólnej powiatów, co stanowi 39 % występujących w lipcu 2013 r. w bazach danych ewidencji gruntów i budynków rozbieżności,
- usunięcie wszystkich rozbieżności w przebiegu granic obrębów ewidencyjnych powiatu kaliskiego,
- wykonywanie prac związanych z realizacją zadania polegającego na usuwaniu rozbieżności w przebiegu granic jednostek podziału terytorialnego kraju głównie na granicy powiatu kaliskiego z powiatami: konińskim, ostrowskim oraz miastem Kaliszem - 95 % rozbieżności usuniętych na granicy powiatu,
- **powstanie około 150 nowych rozbieżności w przebiegu granicy powiatu kaliskiego z powiatem ostrzeszowskim oraz około 120 niezgodnionych odcinków na granicach obrębów ewidencyjnych.**

8. Zalecenia pokontrolne

Dokonane ustalenia wskazują, że organ administracji geodezyjnej i kartograficznej nie ustrzegł się nieprawidłowości w realizacji zadań objętych zakresem kontroli. W celu ich usunięcia, działając w oparciu o zapisy art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), zwaną dalej *ustawą^{o kontroli}*, **zobowiązuję Pana Starostę do realizacji następujących zaleceń pokontrolnych:**

- 8.1** Uzpełnić brakujące atrybuty obiektu bazy danych *punkt graniczny* zgodnie z modelem pojęciowym, określonym w rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w *sprawie ewidencji gruntów i budynków* oraz doprowadzić do zgodności wartości atrybutów obiektu *punkt graniczny* w opisie numerycznym granicy wspólnej powiatów, **w terminie do 30 marca 2016 r.**
- 8.2** Usunąć rozbieżności na granicach jednostek podziału terytorialnego kraju, w szczególności na granicy województwa oraz powiatu pod względem topologicznym oraz poprawności i zgodności atrybutów obiektu bazy danych *punkt graniczny*, **w terminie do 30 marca 2016 r.**

9 Spis załączników do sprawozdania

Integralną część sprawozdania stanowią:

- Załącznik nr 1 - Wykaz stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie atrybutów dla wszystkich obiektów bazy danych *punkt graniczny* – załącznik zapisany na informatycznym nośniku danych
- Załącznik nr 2 - Wykaz stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie atrybutów dla obiektów bazy danych *punkt graniczny* o tych samych współrzędnych – załącznik zapisany na informatycznym nośniku danych
- Załącznik nr 3 - Unikalność *identyfikatora punktu granicznego* (NRP) na obszarze powiatu – załącznik zapisany na informatycznym nośniku danych
- Załącznik nr 4 - Mapa przeglądowa rozbieżności na granicach jednostek podziału terytorialnego kraju
- Załącznik nr 5 - Zgodność wartości atrybutów definiujących wspólny obiekt *punkt graniczny* w bazach danych ewidencji gruntów i budynków, prowadzonych w kontrolowanej jednostce i powiatach ościennych – załącznik zapisany na informatycznym nośniku danych
- Załącznik nr 6 - Wykaz stwierdzonych niezgodności na granicy wspólnej powiatów w formacie SHP oraz DXF – załącznik zapisany na informatycznym nośniku danych

Niniejsze sprawozdanie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

POUCZENIE

Zgodnie z § 52 ust. 5 *ustawy^{o kontroli}* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo przedstawienia stanowiska do sprawozdania, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania.

Kierownik jednostki kontrolującej

Wojewoda Wielkopolski
/Zbigniew Hoffmann/
.....

Poznań, dnia 21 grudnia 2015 r.